Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGA-EIA / 108929654

Datum 25 november 2026
Betreft Voortgangsbrief Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2026

Geachte Voorzitter,

Met deze brief wil ik u informeren over recente ontwikkelingen rondom het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Dit betreft de GLB-betalingen van 2026 en de inzet van de landbouwreserve, enkele wijzigingen in de Eco-regeling 2027 en de voortgang van de Vestigingssteun jonge landbouwers (SVJL).

GLB-tarieven 2026
Voor 2026 heb ik de definitieve tarieven vastgesteld voor de betaling van inkomenssteun en de Eco-regeling. Zoals aangekondigd in mijn brief van 5 juni 2026 (TK 28 625, nr. 384) zijn de tarieven voor de Eco-regeling vastgesteld op € 200 per hectare voor goud, € 100 per hectare voor zilver en € 60 per hectare voor brons. Het tarief van de basisinkomenssteun komt uit op € 171,70. In vervolg op mijn aankondiging in de geannoteerde agenda van de Landbouw- en Visserijraad in september (Kamerstuk 21501, nr. 1810) wordt de basisinkomenssteun dit jaar eenmalig verhoogd met een uitkering uit de landbouwreserve die neerkomt op € 8,16 per hectare. Vanwege de crisis in het Midden-Oosten heeft de Europese Commissie dit jaar geld uit de landbouwreserve vrijgemaakt om landbouwers tegemoet te komen voor de sterk gestegen (kunst)mest- en brandstofprijzen. Omdat met name alle grondgebonden landbouwsectoren hierdoor worden geraakt, is een eenmalige toevoeging aan de basisinkomenssteun de meest eenvoudige en efficiënte manier om het geld bij de getroffen boeren te krijgen.

De aanvullende herverdelende inkomenssteun is vastgesteld op € 55,41 per hectare voor de eerste 40 hectares van elke aanvrager. Daarmee ontvangen landbouwers in 2026 over de eerste 40 hectares in totaal € 235,27 per hectare in plaats van de geplande € 221,40. Voor de overige hectares ontvangen landbouwers € 8,88 meer dan in het Nationaal Strategisch Plan van het GLB was voorzien, met name door de inzet van de landbouwreserve.

Met deze definitieve tarieven kan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zoals elk jaar in december starten met het uitbetalen van de basispremie en de Eco-regeling. RVO verwacht ten minste 95% van de aanvragers voor het einde van het jaar een betaling te hebben gedaan. Dat is in lijn met voorgaande jaren en zorgt voor stabiliteit in het bedrijfsinkomen van boeren. Het streven is om de betalingen vóór de sluiting van de Gecombineerde opgave in 2027 te hebben afgerond.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Eco-regeling 2027
Zoals ik in mijn brief van 12 mei 2026 (TK 28 625, nr. 383) heb aangekondigd, zijn de waardes van de verschillende eco-activiteiten opnieuw geanalyseerd en berekend. Het uitgangspunt daarbij is dat de vergoedingen aansluiten bij de gemaakte kosten en gederfde inkomsten van boeren, met oog voor meer stabiliteit en voorspelbaarheid. De uitkomsten van deze berekeningen liggen momenteel ter goedkeuring voor bij de Europese Commissie. Ik verwacht de waardes voor de Eco-regeling in 2027 voor het einde van het jaar naar boeren te kunnen communiceren. De wijziging van de waardes van een aantal eco-activiteiten heeft geen gevolgen voor de toegekende punten per eco-activiteit.

Vorig jaar heb ik de WUR ook om wetenschappelijk advies gevraagd voor de verdere ontwikkeling van de gewassenlijsten en puntentoekenning voor de eco-activiteit voedselbos binnen de Eco-regeling in 2027, op basis van ontvangen suggesties uit de praktijk. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot de toevoeging van esparcette als verlengde teelt.

Daarnaast heeft de WUR een advies uitgebracht over de flexibele punteninstapeis. In mijn brief van 5 juni 2026 (TK 28 625, nr. 384) heb ik toegelicht op welke wijze de flexibele punteninstapeis de Eco-regeling kan verbeteren en dat ik de WUR daarover om advies heb gevraagd. Het idee is dat aanvragers nog steeds vijf punten moeten behalen, onderverdeeld in een minimaal aantal punten per eco-doel, maar dat een half punt van de vijf punten vrij kan worden verdeeld over één of meer eco-doelen. Omdat biodiversiteit op dit moment de meest beperkende instapeis is, wordt de instap voor dit eco-doel met 0,5 punt verlaagd. Dit doet geen afbreuk aan het algehele doelbereik van de regeling. Uit het WUR-advies blijkt dat deze verlaging ertoe leidt dat een significant aantal boeren niet langer op de instapeis voor biodiversiteit zal afvallen. Het advies bevestigt daarmee dat met deze aanpassing wordt voorkomen dat boeren op dit specifieke eco-doel ''struikelen''. Tegelijkertijd bieden we hun de mogelijkheid om bij te dragen aan verduurzaming, ook wanneer een bepaald eco-doel minder goed aansluit bij hun bedrijfsvoering op het gebied waarin actief zijn.

Zodra de bovengenoemde WUR-adviezen gereed zijn voor publicatie, zal ik deze met uw Kamer delen. Ik verwacht dat in ieder geval voor het einde van het jaar te kunnen doen.

Vestigingssteun jonge landbouwers
De subsidiemodule Vestigingssteun voor jonge landbouwers (SVJL) die als onderdeel van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) van het GLB in 2024 van start is gegaan, kent veel belangstelling vanuit de sector. Het totaalbudget in 2026 is 60,5 miljoen euro. Bij de openstelling in 2026 zijn 917 aanvragen ingediend. Daarvan zijn er 681 gehonoreerd voor een totaalbedrag van 54,5 miljoen euro. Daarnaast zijn er 23 gegronde bezwaren uit 2025, waarmee in totaal een bedrag van 1,8 miljoen euro is gemoeid.

Met de openstellingen van de vestigingssteun voor jonge landbouwers hebben in 2024 (541), 2025 (576) en 2026 (694 per 30 oktober) totaal 1811 jonge landbouwers subsidie ontvangen. In lijn met het NSP voor deze GLB-periode wordt een vierde openstelling van deze regeling in 2027 voorbereid. De grote belangstelling voor de subsidie is bemoedigend. Om jonge boeren tijdens het overnameproces op lange termijn zekerheid

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Ons kenmerk
DGA-EIA / 108929654

te bieden, is in het coalitieakkoord vastgelegd dat de vestigingssteun tot 2035 op het huidige niveau zal worden voortgezet.

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur